

GO-SLO-EU

MESTNA OBČINA NOVA GORICA
TRG EDVARDA KARDELJA 1
5000NOVA GORICA

TEL.: +386 (0)5 335 01 71
FAX: +386 (0)5 302 12 33

Nadzorni odbor

MESTNA OBČINA NOVA GORICA			
prejeto 05 -06- 2024			
org. en.	štev.	pril.	vred.
2011-2	2024-15		

Številka: 0111-3/2024-4

Datum: 3.6.2024

ZADEVA: Končno poročilo o nadzoru

V prilogi vam pošiljamo Končno poročilo o splošnem nadzoru Zaključnega računa Mestne občine Nova Gorica za leto 2023.

Poročilo bo, skladno s sklepom 23. seje Nadzornega odbora MONG z dne 17.3.2009, objavljeno na spletni strani Mestne občine Nova Gorica.

Lep pozdrav!

PREDSEDNIK NO
Miloš Pavlica, I.r.

Priloga:

- Končno poročilo o nadzoru

Prejmejo:

- Župan g. Samo Turel
- Mestni svet MONG

MESTNA OBČINA NOVA GORICA
TRG EDVARDA KARDELJA I
5000NOVA GORICA

TEL.: +386 (0)5 335 01 71
FAX: +386 (0)5 302 12 33

Nadzorni odbor

Na podlagi 37. člena Statuta Mestne občine Nova Gorica ter 27. člena Poslovnika Nadzornega odbora Mestne občine Nova Gorica je Nadzorni odbor Mestne občine Nova Gorica (v nadaljevanju NO MONG) sprejel na 11. seji dne 29. 05. 2024

KONČNO POROČILO O OPRAVLJENEM SPLOŠNEM NADZORU ZAKLJUČNEGA RAČUNA MESTNE OBČINE NOVA GORICA ZA LETO 2023

Nadzorni odbor v sestavi:

1. Miloš Pavlica, predsednik
2. Veronika Jarc, podpredsednica
3. Renato Hvala, član
4. Robert Reljič, član
5. Slavko Remec, član.

Poročevalec:

1. Miloš Pavlica.

Nadzorovani organ:

Župan Mestne občine Nova Gorica.

Predmet nadzora:

Splošni nadzor zakonitosti in preglednosti Zaključnega računa Mestne občine Nova Gorica za leto 2023.

UVOD

Nadzorni odbor je na 8. redni seji, dne 24.01.2024 sprejel sklep, da opravi splošni nadzor nad Zaključnim računom Mestne občine Nova Gorica za leto 2023. Za nadzor je določil člana Miloša Pavlico.

Župan je odredil za kontaktno osebo za splošni nadzor nad zaključnim računom 2023 go. Matejo Mislej, ki vodi finančno računovodsko službo in strokovno pripravo proračuna MONG.

Namen nadzora je bil preveriti ustreznost sestave Zaključnega računa Mestne občine Nova Gorica za leto 2023 ter njegovo preglednost in zakonitost

Pri opravljanju nadzora je bila uporabljena naslednja dokumentacija:

1. Zaključni račun Mestne občine Nova Gorica za leto 2023,
2. Odlok o proračunu Mestne občine Nova Gorica za leto 2023,
3. Sklep o začasnem financiranju Mestne občine Nova Gorica v obdobju od 1.1 do 31.3.2023
4. Odlok o rebalansu I proračuna Mestne občine Nova Gorica za leto 2023, z dne 03.07.2023;

5. Zakon o javnih financah – (Uradni list RS št. 11/2011, uradno prečiščeno besedilo, 14/2013 popravi - 101/2013, 55/2015 – ZFisP 96/2015 – ZIPRS 16/2017, 13/2018, 195/2020 odl.US 18/2023 ZDU-10 IN 76/2023);
6. Priročnik za pripravo začasnega financiranja občin – november 2021;
7. Proračunski priročnik za pripravo proračunov občin za leti 2024 in 2025;
8. Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologija za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Ur. l. RS št. 12/2001, 10/06, 08/07 in 102/2010);
9. Priročnik za pripravo zaključnega računa občinskega proračuna, objavljeno s strani Ministrstva za finance - januar 2022;
10. Statut Mestne občine Nova Gorica.

Sodelovanje med nadzornim organom in nadzorovanim organom je bilo v celotnem postopku nadzora zelo zgledno.

UGOTOVITVE

Pri splošnem nadzoru zaključnega računa je bilo ugotovljeno, da je zaključni račun pripravljen v skladu z zakonodajo in podzakonskimi predpisi in na ustreznost oblike in vsebine zaključnega računa nadzorni odbor nima pripomb je pa nadzorni odbor obravnaval preglednost različnih kazalcev, ki kažejo na gospodarnost ravnanja s sredstvi občine in sprejel nekatere ugotovitve.

Zaradi poznih lokalnih volitev v letu 2022 in postopkov do konstituiranja novih organov občine ni bilo mogoče pravočasno sprejeti Proračuna občine za leto 2023 zato je poslovanje občine do sprejetja Proračuna za leto 2023 potekalo po Sklepu o začasnem financiranju občine iz decembra 2022. Proračun Mestne občine Nova Gorica za leto 2023 je bil objavljen 23.02.2023 potem, ko je bil sprejet na osnovi izhodišč iz jesenske napovedi Urada RS za makroekonomske analize in razvoj. Proračun je predvidel skupne prihodke v višini 63,550 mio in odhodke v višini 65,735 mio.

Dne 03.07.2023 je Mestni svet Mestne občine Nova Gorica sprejel rebalans proračuna Mestne občine Nova Gorica za leto 2023. Z rebalansom proračuna so se v bilanci prihodkov in odhodkov, predvideni prihodki proračuna v skupnem znižali za 2,926 mio EUR, predvideni odhodki pa so se znižali za 3,090 mio EUR. V računu finančnih terjatev in naložb so se povečala sredstva za 249,7 tisoč EUR, ki so namenjena povečanju namenskega premoženja Javnega sklada malega gospodarstva Goriške in Stanovanjskega sklada Mestne občine Nova Gorica. V računu financiranja se je za 80 tisoč EUR znižalo odplačilo dolga ter uskladilo prenos sredstev iz preteklega leta v višini 1,185 mio EUR. Ocena prihodkov se je v primerjavi s planom znižala predvsem na področju nedavnih prihodkov iz 19,789 mio na 16,533 mio medtem, ko so ostali prihodki ostali skoraj nespremenjeni. Ocena odhodkov pa se je v primerjavi s planom tudi znižala predvsem zaradi zamika realizacije projektov EPK, kjer so se sredstva znižala kar za 3,655 mio.

Iz zaključnega računa je razvidno, da so bili v letu 2023 realizirani prihodki v višini 51.444.547 evrov, kar predstavlja 80,9% sprejetega proračuna za leto 2023 oz. 84,9% veljavnega proračuna in odhodki v višini 53.125.406 evrov, kar predstavlja samo 80,8 % realizacije sprejetega proračuna za leto 2023 oz. samo 84,8% veljavnega proračuna za leto 2023.

Na prihodkovni strani so bili davčni prihodki realizirani v skladu sprejetim in z veljavnim proračunom. Bistveno slabša je realizacija na drugih prihodkovnih kategorijah, ki terjajo

večjo aktivnost občinskega vodstva in strokovnih služb. To se vidi predvsem pri nedavnih prihodkih, kjer so davki iz premoženja solidno planirani, ker gre za stalno kategorijo davka, bistveno slabše pa so realizirani drugi nedavčni prihodki, kjer je od planiranih 10.00 mio evrov v proračunu 2022 realiziranih le 5.613 mio evrov ali le 56%. Še večji problem na prihodkovni strani proračuna predstavljajo kapitalski prihodki, ki so bili realizirani le 26,1% glede na sprejeti proračun za leto 2022 in transferni prihodki, ki so bili realizirani le v višini 66,7% veljavnega proračuna.

Že leta ni pravega napredka pri kapitalskih prihodkih, ki dosegajo zelo slabo realizacijo ob že tako skromnih sprejetih proračunih, kar so pokazali tudi ločeni nadzori Nadzornega odbora.

Vsekakor zelo zaskrbljuje tudi nizek nivo realizacije transfernih prihodkov iz državnega proračuna kjer je izpad planiranih prihodkov skoraj 5 mio, se je pa nekoliko izboljšala realizacija sredstev iz proračuna EU, ki je 56,2% veljavnega proračuna celo nekoliko povečanega po prejetem rebalansu. Ta sredstva bi zaradi grozečega zniževanja nekaterih davčnih prihodkov od iger na srečo, morala pomeniti pomemben vir financiranja razvoja občine. To se tudi kaže na zamujanju pri investicijah, ki se sofinancirajo s strani države ali EU.

Na odhodkovni strani proračuna je bila nižja realizacija tekočih odhodkov za delo služb, nabavo blaga in storitev ter domačih obresti v višini 87,7% veljavnega proračuna. Transferni odhodki posameznikom in gospodinjstvom, javnim zavodom, subvencije in drugi transferi so bili realizirani pričakovano v višini 96,3% proračuna. Vsekakor pa še vedno zaskrbljuje slaba realizacija investicijskih odhodkov v višini 22.074 mio evrov, kar je še vedno samo 76% veljavnega proračuna za leto 2023. Največ investicijskih sredstev se je namenilo za gradnjo prizidka ZD Nova Gorica 5,026 mio, revitalizaciji Rafutskega parka z ureditvijo dostopa 2,174 mio, Vzpostavitvi povezovalnega kolesarskega omrežja Nove Gorice 2,952 mio, Odvajanju in čiščenju odpadnih voda v porečju Soče – Aglomeracija Kromberk 2,8567 mio, Izgradnji poslovno-ekonomske cone Kromberk 1,173 mio, nakupu zemljišč 0,928 mio in ukrepu trajne mobilnosti JPP 0,771 mio.

Slabša realizacija investicij na začetku mandata novega vodstva občine je sicer razumljiva, kaže pa na pomanjkljivo načrtovanje in ne dovolj učinkovito vodenje investicij, kar bo potrebno nujno odpraviti, če se želi občina razvijati primerljivo z večino sorodnih mestnih občin. Očitno pa investicije boljše od občine vodijo javni zavodi in nepridobitne organizacije ter ustanove, kjer so bile investicije izvedene v višini 89,5% planiranih v veljavnem proračunu za leto 2023, kar kaže višina realizacije investicijskih transferov s strani mestne občine.

V zaključnem računu so prikazana tudi največja odstopanja med veljavnim finančnim načrtom (to je sprejeti proračun korigiran z rebalansom med letom 2023 in prerazporeditvami, ki so v pristojnosti župana) in dejansko realiziranim finančnim načrtom. Največja odstopanja so nastala v okviru naslednjih glavnih programov:

- 0201 Makro-ekonomsko planiranje, spremljanje in nadzor je bilo realizirano 55,43%, ker sta bili PP 07240 Priprava projektov in PP 07350 Operativni stroški priprave projektov realizirani v manjšem obsegu kot je bilo planirano.

- 0802 Policijska in kriminalistična dejavnost je bila realizirana 45,54 %, ker se niso izvedle vse predvidene aktivnosti s področja preventive in vzgoje v cestnem prometu ter aktivnosti na projektu Safe Cities.

- 1103 Splošne storitve v kmetijstvu so realizirane 128,88 %. Realizacija je bila višja od sprejetega plana zaradi večjih potreb po oskrbi zapuščenih živali na območju MONG.

- 1104 Gozdarstvo je realizirano 33,24 %. Največje odstopanje je na PP 09076 Sredstva iz koncesnine državnih gozd, ker smo račun za opravljeno storitev prejeli prepozno, zato bo le-ta poravnani v letu 2024.

- 1505 Pomoč in podpora ohranjanju narave je realizirano 3,88 %. Odstopanje se nanaša na projekta Grennat in Meds Garden+, ker so bile vse aktivnosti na projektu še v začetni fazi. Glavnina del se bo tako izvedla v prihodnjih letih.

- 1506 Splošne okoljevarstvene storitve so bile realizirane 69,65 %. Največje odstopanje je bilo na PP 07317 Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Soče-Aglomeracija Kromberk, ker se je del investicije zamaknil v prihodnje leto zaradi ugotovljenih dejanskih razmer na terenu, ki niso bile skladne s projektno dokumentacijo, na PP 07346 Regulacija potoka Liskur zaradi nove umestitve pregrade v prostor, zaradi katere je bilo potrebno ukiniti obstoječi OPPN, spremeniti namensko rabo s spremembo OPN-ja, izvesti dodatne raziskave ter ustrezno korigirati projektno dokumentacijo, na PP 08030 Viri onesnaženja z delci v Novi Gorici, ker do realizacije sploh ni prišlo ter na PP 10205 Urbinat.

- 1602 Prostorsko iz podeželsko planiranje in administracija je realizirano 29,65 %, predvsem ker so bila sredstva na PP 08008 Strateški prostorski akti in na PP 08027 Prostorski akti, strokovne podlage in ostala dokumentacija realizirana v manjšem obsegu kot so bila planirana. Sprejemanje prostorskih dokumentov je vezano na daljša obdobja, kot je proračunsko leto. Kljub planiranju sredstev se določeni projekti niso izpeljali po načrtih in se bodo izvajali v prihodnjih letih.

- 1606 Upravljanje in razpolaganje z zemljišči (javno dobro, kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča) je bilo realizirano 200,22 %. Realizacija je bila višja od sprejetega plana, ker je bilo potrebno zagotoviti dodatna sredstva na PP 07122 Nakup zemljišč in stavb, predvsem zaradi nakupa zemljišča in stavbe Železničarskega zdravstvenega doma v Novi Gorici ter za zemljišče, ki se potrebuje za izvajanje gospodarske javne službe MONG.

- 1803 Programi v kulturi so bili realizirani 65,91 %. Največje odstopanje je bilo na PP 10038 Investicijsko vzdrževanje in nakup opreme – Kulturni dom, saj se ni realiziral nakup reflektorjev, ker se ni pridobilo sofinancerskih sredstev ter na PP 10263 EPK GO!2025 – infrastruktura, kjer so se sicer začele izvajati aktivnosti, vendar bo večji del predvidenih investicij realiziran v prihodnjem letu.

- 2303 Splošna proračunska rezervacija. Sredstva splošne proračunske rezervacije so se v letu 2023 uporabljala v skladu s 7. členom Odloka o proračunu za leto 2023 in v skladu z določilom Zakona o javnih financah, ki določa, da se dodeljena sredstva splošne proračunske rezervacije razporedijo v finančni načrt neposrednega uporabnika. Porabe na tej postavki ne sme biti. Višina prerazporeditev je znašala 99,6 tisoč

Proračunski presežek oziroma primanjkljaj je določen kot razlika med skupnimi prihodki in skupnimi odhodki v bilanci prihodkov in odhodkov. V letu 2023 je realiziran primanjkljaj v višini 1,681mio EUR kar samo 83,2% od planiranega in samo tretjina od primanjkljaja predhodnega leta.

Nadzorni odbor opozarja tudi na velike prenose namenskih sredstev. V leto 2024 se prenaša neporabljena namenska sredstva v višini 3.204.555,19 EUR, in sicer:

- iz naslova najemnine infrastrukture v vodovodne in kanalizacijske ter čistilne sisteme v višini 2.019.804,27 EUR,

- koncesijske dajatve za divjad v višini 18.771,54 EUR,

- pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest v višini 58.434,80 EUR,

- koncesijska dajatev za posek gozdov v višini 368.386,94 EUR,

- taksa iz naslova odvajanja odpadnih voda v višini 739.157,64 EU

Pri tem je posebej problematična slaba poraba namenskih sredstev na področju ravnanja z vodo, kjer je Nadzorni odbor večkrat opozarjal na nerazumljivo slabo končevanje investicij na tem področju, kjer so zato neaktivna velika že vložena sredstva. V zvezi s

tem je MS MONG že sprejel tudi nekaj sklepov in priporočil, ki se očitno ne izvršujejo zadovoljivo.

Pri financiranju delovanja krajevnih skupnosti lahko ugotovimo, da je bila realizacija prihodkov vseh krajevnih skupnosti je v letu 2023 skupno 1.125.967,89 EUR oz. 103,59% sprejetega plana. Realizacija lastnih prihodkov je dosegla višino 395.967,63 EUR, realizacija transferja iz proračuna pa je znašala 715.852,96 EUR, kar predstavlja 63,58 % vseh realiziranih prihodkov. V primerjavi s preteklim letom je bila realizacija v skupnem višja za 21,69%.

Skupni odhodki vseh krajevnih skupnosti so v letu 2023 realizirani v višini 1.122.193,92 EUR, kar je 70,51 % sprejetega plana. Realizacija investicijskih odhodkov je v letu 2022 znašala 355.739,11 EUR, kar predstavlja 31,7% celotne realizacije odhodkov. V primerjavi z letom 2022 je bila realizacija nižja za 7,66%, kar ni vzpodbudno za participacijo občanov.

V letu 2023 je župan v skladu z zakonodajo in sprejetim proračunom prerazporedil planirano porabo v višini 2.277.351 evrov, kar predstavlja 4,29% celotne proračunske porabe v letu 2023.

Zadolževanje občine v letu 2023 je bilo dolgoročno, predvsem za potrebe načrtovanih investicij občine in tudi kratkoročno za zagotavljanje likvidnosti. Skupna zadolžitev občine ob koncu leta 2023 je bila 20,779 mio evrov in je v primerjavi z letom 2022 narastla za 3 mio, zadolžitev na prebivalca Mestne občine Nova Gorica ob koncu leta 2023 pa je bila 717 evrov in se je v enem letu povečala za 25% iz 574 v letu 2022 tako da je Mestna občina Nova Gorica prišla na 44. mesto najbolj zadolženih občin na prebivalca (povprečna zadolžitev občina na prebivalca konec 2023 v RS je sicer 629 evrov).

Realizacije načrta razvojnih programov v letu 2023 nadzorni odbor pri splošnem nadzoru ni analiziral, saj bo posamezne projekte analiziral pri posebnih nadzorih v letu 2024.

Nadzorni odbor se je pri nadzoru zaključnega računa za leto 2023 posvetil tudi izpolnjevanju predlogov in priporočil, ki jih je vodstvu občine podal ob nadzorih zaključnih računov v zadnjih letih, saj je smisel nadzorov tudi v tem, da se poveča transparentnost porabe proračunskih sredstev in zagotovi večja smotrnost in gospodarnost te porabe. Splošno je mogoče ugotoviti, da so vodstvo občine in večina proračunskih uporabnikov v zadnjih letih naredili pomembne napredke pri transparentnosti prikaza porabe javnih sredstev. Izpolnjena je bila večina priporočil Nadzornega odbora o načinu priprave zaključnega računa za posamezno leto. Strokovne službe sicer niso upoštevale priporočila NO da pri prihodnjih zaključnih računih Mestne občine Nova Gorica za primerjavo bilanc zaključnega računa pri splošnem delu proračuna in posebnem delu proračuna primerjajo sprejeti proračun za posamično leto namesto zadnjega rebalansa proračuna, veljavni proračun za leto in realizacijo za leto obravnave. Zaključni računi, tudi zaradi priporočil nadzornega odbora, sicer nudijo dovolj pregledne možnosti za ugotavljanje doseganja zastavljenih ciljev posameznih proračunskih porabnikov pa tudi za ugotavljanje gospodarnosti, zakonitosti in učinkovitosti porabe javnih sredstev, kar nadzorni odbor ugotavlja pri posameznem nadzoru proračunskih postavk ali projektov je pa še vedno dovolj prostora za izboljšave.

Glavna priporočila NO vodstvu občine ob nadzorih zaključnih računov v zadnjih letih so se nanašala na presplošno določanje ciljev porabe javnih sredstev in na nujnost določanja bolj merljivih ciljev. Tem mora nujno slediti priprava bolj analitičnih poročil o doseženih planiranih ciljih in rezultatih porabe sredstev na nivoju področja proračunske porabe, glavnih programov in podprogramov. Nekateri porabniki proračunskih sredstev še vedno podajajo zelo splošna ali celo dobesedno prekopirana poročila iz preteklega leta zato bo vodstvo občine moralo pri pripravi zaključnih računov v prihodnjih letih opozoriti na boljše poročanje odgovornih za porabo sredstev na posameznih programih

ali proračunskih postavkah tudi, če gre večinoma za zakonske obveznosti občine na katere nima posebnega vpliva.

Precej proračunskih porabnikov ima še vedno zelo splošno določene cilje in poročila o doseženih ciljih in rezultatih po programski klasifikaciji so tudi zelo splošna. Poročila o doseženih ciljih in rezultatih proračunskih porabnikov sicer formalno ustrezajo pogojem iz Zakona o javnih financah, Navodilom o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologija za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna in Priročniku za pripravo zaključnega računa občinskega proračuna MF iz januarja 2022, vendar pa so še precejšnje možnosti za izboljšave. Na pomanjkljiva poročila v okviru poslovnega poročila neposrednih uporabnikov pogosto opozarja tudi Računsko sodišče Republike Slovenije pri revidiranju proračunov občin.

SKLEPI IN PREDLOGI

- 1. Nadzorni odbor ugotavlja, da je Zaključni račun Mestne občine Nova Gorica za leto 2023 pripravljen v skladu z zakonodajo in daje zadovoljivo podlago za obveščanje javnosti o koriščenju proračunskih sredstev občine.**
- 2. Nadzorni odbor predlaga vodstvu občine in pripravljavcem Zaključnega računa Mestne občine Nova Gorica, da pri prihodnjih zaključnih računih Mestne občine Nova Gorica za primerjavo bilanc zaključnega računa pri splošnem delu proračuna in posebnem delu proračuna primerjajo sprejeti proračun za posamično leto namesto zadnjega rebalansa proračuna, veljavni proračun za leto in realizacijo za leto obravnave. S tem se bo povečala preglednost poročanja in olajšala ocena kvalitete določanja razvojnih ciljev občine.**
- 3. Nadzorni odbor predlaga vodstvu občine, da posveti večjo pozornost izvajanju in dokončanju načrtovanih investicij in s tem zagotovi njihovo večjo gospodarnost ter bolj ambiciozen razvoj občine in regije.**

ZAKLJUČEK

Nadzorni odbor Mestne občine Nova Gorica je poslal Osnutek poročila o opravljenem splošnem nadzoru Zaključnega računa Mestne občine Nova Gorica za leto 2023 županu, direktorju občinske uprave in vodji finančno računovodske službe.

Na osnutek poročila je Nadzorni odbor Mestne občine Nova Gorica dne 24.5.2023 prejel elektronsko sporočilo s strani občinske uprave MONG, da na osnutek poročila nima pripomb.

V skladu s 37. členom Statuta Mestne občine Nova Gorica so Mestni svet Mestne občine Nova Gorica in župan dolžni obravnavati končno poročilo nadzornega odbora.

Številka: 0111-3/2024-4

Datum: 29.05.2024

PREDSEDNIK NO
Miloš Pavlica